

СХВАЛЕНО:
педагогічною радою
від 30.08.2024
протокол № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ:
директор ЗДО «Сонечко»
Л. МОЛЧАНОВА

***Освітня програма
закладу дошкільної освіти
(ясла-садок) «Сонечко» Охтирської
міської ради Сумської області
на 2024-2025 н. р.***

Зміст освітньої програми:

Вступ	3
Розділ I. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти	12
Розділ II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, логічна послідовність їх вивчення.....	24
Розділ III. Форми організації освітньої діяльності	25
Розділ IV. Опис та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти	28

ВСТУП

Відповідно до статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту» заклад дошкільної освіти (ясла – садок) «Сонечко» Охтирської міської ради Сумської області у 2024/2025 навчальному році спрямовує діяльність на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма закладу дошкільної освіти на 2024/2025 навчальний рік розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» та згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 року № 33, листа МОН № 1/9-750 від 09.12.2019 «Щодо освітніх програм у закладах дошкільної освіти».

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);

перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх напрямів, логічну послідовність їх реалізації;

- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Мета і завдання освітньої програми:

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в ЗДО;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товарищескості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;

- ✦ максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
 - ✦ творча організація (креативність) освітнього процесу;
 - ✦ варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
 - ✦ забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
 - ✦ єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
 - ✦ забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
 - ✦ організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;
 - ✦ забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;
 - ✦ корекційно-розвивальна робота, що забезпечує своєчасну спеціалізовану допомогу в освоєнні змісту навчання і корекцію вад дітей в умовах закладу дошкільної освіти;
 - ✦ підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти.
- Організація освітнього процесу в ЗДО у 2024/2025 навчальному році буде здійснюватися за пріоритетним напрямом: - фізкультурно-оздоровчий.

Завдання освітньої діяльності:

- забезпечення фізичного, психічного і соціального розвитку дітей раннього та дошкільного віку, формування навичок безпечної поведінки в довкіллі, безболісної адаптації до змінних умов життя;
 - ознайомлення з українськими традиціями як засобом формування у дітей відчуття приналежності до своєї країни, участь у проектній діяльності громадсько-патріотичного змісту;
 - розвиток інноваційного освітнього простору в ЗДО, використання сучасних інформаційних технологій в освітній діяльності, при взаємодії з батьками;
 - створення предметно-просторового розвивального середовища закладу дошкільної освіти, сприятливого для формування гармонійно розвиненої особистості та реалізації індивідуальних творчих потреб кожної дитини.
- Педагоги забезпечують засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти України. Обов'язковий мінімум передбачає:
- ✦ компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;

- надання пріоритету соціально-моральному розвитку особистості, формування у дітей вміння узгоджувати особисті інтереси з колективними;
- формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду;
- забезпечення індивідуального особистісного розвитку.

Забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у послідовності чинних програм розвитку.

Формування позитивної мотивації здобувачів освіти до освітньої діяльності здійснюється через розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.

2. Загальні відомості про заклад дошкільної освіти

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко» Охтирської міської ради Сумської області, загального розвитку з групами для дітей віком від одного до шести (семи) років заснований у 1971 році.

Форма власності: комунальна.

Тип закладу комбінований з групами для дітей віком від одного до шести років (семи років).

Мова навчання: українська,

Освітній рівень: дошкільна освіта.

Юридична адреса ЗДО: Сумська область, місто Охтирка, провулок Лісний, будинок 1, поштовий індекс 42704, електронна адреса: dnz.sonechko@meta.ua

Засновником закладу дошкільної освіти є Охтирська міська рада. Засновник або уповноважений ним орган здійснює фінансування закладу, його матеріально-технічне забезпечення, надає необхідні будівлі з обладнанням і матеріалами, організовує будівництво і ремонт приміщень, їх господарське обслуговування, харчування та медичне обслуговування дітей.

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко» є юридичною особою, має власне майно, діє від свого імені, може отримувати майнові та інші немайнові права, має печатку і штамп встановленого зразка, бланки з власними реквізитами, ідентифікаційний код та реєстраційний рахунок в органах Державного казначейства.

Заклад дошкільної освіти на 100% укомплектований педагогічними працівниками, до складу входять: 1 - директор, 1 - вихователь-методист, 10 - вихователів, 1 - керівник музичний, 1 - вчитель-логопед, 1 - інструктор з фізичної культури. Наш заклад забезпечений педагогічними кадрами повністю і в якісному складі. За критерієм педагогічний стаж від 3 до 10 – 3 педагогів; від 10 до 20 років – 5 педагогів; від 20 років і більше – 6.

Фаховий рівень педагогічних працівників: відповідає займаній посаді -1 директор; кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» - 3;

кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» -3; кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» - 5; 11 тарифний розряд – 1; магістр -1.

Пріоритетний напрям роботи закладу: фізкультурно-оздоровчий.

У закладі функціонує 6 груп, з них : 1 група раннього віку (сенсорного спрямування); 4 груп – дошкільного віку (фізкультурно-оздоровчого напрямку), з них 1 група компенсуючого типу для дітей з вадами мовлення.

Режим роботи закладу

Режим роботи закладу дошкільної освіти – п'ятиденний.

Вихідні дні – субота, неділя та святкові дні.

Режим роботи груп:

- з 8:00 до 17 :00 - 9-ти годинний – група ст. д/в « Барвінок»
- з 8:00 до 17:00 - 9-ти годинний – різновікова група д/в «Калинка»
- з 8:00 до 17:00 - 9-ти годинний – група ст. д/в «Сонечко»
- з 8:00 до 17:00 - 9-ти годинний – група сер. д/в «Веселка»
- з 8:00 до 14:00 - 6-ти годинний – група мол. д/в «Волошка»
- з 8:00 до 14:00 - 6-ти годинний – група ранній вік «Малинка»

КОМПЛЕКТУВАННЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Порядок закладу визначається спільно із директором. Діти можуть виховуватися у закладі в режимі повного чи короткотривалого перебування.

Прийом дітей до закладу здійснюється директором протягом календарного року на підставі заяви батьків або осіб, які їх замінюють, медичної довідки про стан здоров'я дитини з висновком лікаря, що дитина може відвідувати заклад, довідки дільничного лікаря про епідеміологічне оточення, свідоцтва про народження.

Групи у закладі комплектуються за віковими (одновікові, або з різницею у віці), сімейними (родинними) ознаками. Групи комплектуються відповідно до нормативів наповнюваності, Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів з урахуванням побажань батьків або осіб, які їх замінюють.

У закладі функціонують групи з режимом перебування дітей –6 годин, та 9 годин.

У закладі комплектуються групи за віковим принципом:

- група раннього віку від 1 року 6 місяців до 3-х років;
- група молодшого дошкільного віку від 3 до 4 років;
- група молодшого дошкільного віку від 4 до 5 років;
- група старшого дошкільного віку від 5 до 6 (7) років;

Групи комплектуються за нормативною наповнюваністю:

- для дітей віком від 1 року 6 місяців до 3-х років – до 15 осіб;
- для дітей віком від 3-х до 6-ти років – до 20 осіб;

Короткотривалі групи передбачають роботу до 3-х – 3,5 годин.

У святкові та вихідні дні, виходячи з потреб батьків, можуть бути організовані чергові групи.

У робочі дні працює чергова група з 8:00 до 17:00

- різновікова – до 15-ти осіб;

- з короткотривалим перебуванням – до 10-ти осіб;

у літній період до 15-ти осіб.

Пріоритетні напрями діяльності груп

Профіль груп:

«Використання арт – терапії у роботі з дітьми» - група «Барвінок» ст. д/в;

«Розвиток фізичних якостей дошкільників за допомогою рухливих і народних ігор» - група «Веселка» - сер. д/в;

«Спортивно – патріотичні ігри, як засіб патріотичного виховання» - група «Калинка» - різновікова група;

«Застосування Су – джок терапії при корекції мовленнєвих порушень у дітей» - група «Сонечко» ст. д/в;

«Пальчиками граємо - мову розвиваємо» - група «Волошка» - мол. д/в.

1.2. Нормативно – правове забезпечення освітньої діяльності закладу:

Організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти здійснюється відповідно до законодавчої та нормативно - правової бази дошкільної освіти.

Це, зокрема: – Конституція України;

Конвенція про права дитини (редакція від 20.11.2014);

Закони України: – «Про освіту» (редакція від 16.01.2020);

«Про дошкільну освіту» (редакція від 16.07.2019);

«Про охорону дитинства» (редакція від 09.08.2019);

«Про місцеве самоврядування в Україні» (редакція від 01.03.2020);

Постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 № 86 «Положення про заклад дошкільної освіти»;

наказ Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 234 «Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів»;

Наказ Міністерства економіки України від 28.09.2021 №620-21 «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти»;

Лист Міністерства освіти і науки України від 03.06.2022 №1/6015-22 «Про методичні рекомендації впровадження професійного стандарту керівника (директора) закладу дошкільної освіти»;

Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.11.2022 №1062 «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти»;

Лист Міністерства освіти і науки України від 20.12.2022 №1/15511-22 «Про методичні рекомендації впровадження професійного «Вихователь закладу дошкільної освіти»,

Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.11.2022 №1067 «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти»;

Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 №805, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 21.12.2022 за № 1649/38985 «Положення про атестацію педагогічних працівників»;

МОН України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 н.р.»;

Базовий компонент дошкільної освіти України (наказ МОН від 12.01.2021 №33);

«Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти (лист МОН 16.03.2021 №1/9-148);

Лист Міністерства освіти і науки України від 07.07.2021 №1/9-344 «Планування роботи закладу дошкільної освіти на рік»;

Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 234);

Гранично допустиме навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 № 446;

Указ Президента України від 26.07. 2023 р. № 45/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»;

Лист Міністерства освіти і науки України від 28.07.2023 №782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;

Лист МОН від 06.03.2022 № 1/3371-22 «Про організацію освітнього процесу в умовах військових дій»;

Лист МОН від 17.03.2022 №1/3475-22 «Про зарахування до закладів дошкільної освіти дітей із числа внутрішньо переміщених осіб»;

Лист МОН № 1/3737-22 від 29.03.2022 № 1/3737-22 «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»;

Лист МОН від 02.04.2022 №№1/3845-22 «Методичні рекомендації щодо здійснення освітньої діяльності з питань дошкільної освіти на період дії правового режиму воєнного стану»;

Лист МОН від 25.03.2022 №1/4428-22 «Методичні рекомендації щодо проведення просвітницької роботи з учасниками освітнього процесу в закладах дошкільної освіти з питань уникнення враження мінами, вибухонебезпечними предметами та ознайомлення з правилами поведінки в надзвичайних ситуаціях»;

Лист МОН від 15.06.2022 №1/6435-22 «Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами»;

Лист МОН від 22.06.2022 №1/6887-22 «Щодо збереження мережі закладів дошкільної освіти та захисту прав їх працівників»;
Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.2021 №301-р «Про схвалення концепції безпеки закладів дошкільної освіти»;
«Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти» (лист МОН №1/11-1491 від 14.02.2019);
Про затвердження Примірного положення про методичний кабінет закладу дошкільної освіти (наказ МОН України від 16.04.2018 №372);
Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти (наказ Державної служби якості освіти України від 30.11.2020 №01-11/71);
Про проведення моніторингу якості освіти (наказ МОН від 16.01.2020 №54);
Лист ДСНС України від 14.06.2022 № 03-1870/162-2 «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти»;
Лист МОН від 31.05.2023 №4/1798-23 «Рекомендації щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти в літній період в умовах воєнного стану»;
Лист Міністерства освіти і науки України від 20.06.2023 №1/8820-23 «Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів».

Особливості організації освітнього процесу.

Організація діяльності закладу дошкільної освіти у 2024/2025 навчальному році залежатиме від умов правового режиму воєнного стану в Україні та ситуації у Сумському регіоні.

Враховуючи дію режиму воєнного стану, освітній процес в закладі буде проводитися за змішаною формою навчання.

Навчальний рік починається 1 вересня 2024 року і закінчується 31 травня 2025 року. З 1 червня по 31 серпня триває оздоровчий період, під час якого освітня робота формується відповідно до вимог чинного законодавства.

Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Сонечко» Охтирської міської ради Сумської області забезпечує реалізацію права дитини на здобуття дошкільної освіти, її фізичний, розумовий і духовний розвиток, соціальну адаптацію та готовність продовжувати освіту.

Концептуальними засадами в освітній роботі з дошкільниками є:

- збереження культури дитинства, як своєрідного, унікального простору, що є особливим періодом життя людини – народження особистості, створення її внутрішнього світу, виникнення зв'язків з зовнішнім світом;
- сприяння пізнанню та «виращуванню» дитиною цінності свого «Я» (фізичного, когнітивного, соціального, духовного тощо);

- забезпечення умов для розвитку фізичної культури та збереження здоров'я дитини;
- всебічна підготовка дитини до школи, надання рівних шансів для вступу у початкову ланку Нової української школи, забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою;
- створення умов для соціально-емоційного благополуччя й адаптації кожної дитини в соціумі дорослих та однолітків шляхом засвоєння культурно-комунікативних засобів спілкування.

Організація освітнього процесу у 2024/2025 навчальному році буде здійснюватися за пріоритетними напрямками:

1. Формувати комунікативно – мовленнєву компетенцію дітей дошкільного віку.
2. Активізувати діяльність педагогів з економічного виховання, як засіб формування природних уявлень дітей дошкільного віку в умовах воєнного стану.
3. Забезпечити наступність в роботі з дітьми старшого дошкільного віку та учнями Нової української школи.
4. Формувати в дітей основи безпеки життєдіяльності в умовах воєнного стану.

Зміст дошкільної освіти ЗДО в межах Базового компоненту дошкільної освіти визначається:

комплексною освітньою програмою:

- **Я у Світі.** Програма розвитку дитини від народження до шести років (2019 р.);

корекційною програмою:

програмно-методичний комплекс «Корекційна робота з розвитку мовлення дітей з фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення п'ятого року життя» (авт. Рібцун Ю. В.);

парціальними програмами:

парціальна програма The LEGO Fondation розвитку дитини від 2 до 6 років через гру «Творці майбутнього» та методичні рекомендації/ О.Ю. Рома, І. Ю. Звоник, Г.В. Малевич, Г.В. Шварова, О.М. Шуляк; The LEGO Fondation – Запоріжжя: СТАТУС.2022., РЕППУ PALS – Веселі друзі (програма соціально-емоційного розвитку дітей); «Скарбниця моралі: Парціальна програма з морального виховання дітей дошкільного віку (видавництво 2-ге оновлене зі змінами і доповненнями) Лохвицька Л.В., Мандрівець. Лист ІМЗО від 08.11.2019 №22.1/12-Г-1052; парціальна програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку «Казкова фізкультура», автор Єфименко М.М. (лист ІТЗО від

09.07.2019 №22.1/12-Г-627); - парціальна програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати», автор Лохвицька Л.В. (лист ІМЗО від 04.12.2018 №22.1/12-Г-1049).

5.Реалізація варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти.

Реалізація варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти - гурткова робота.

З метою підвищення якості дошкільної освіти варіативна складова Базового компонента у закладі розширена гуртками різного спрямування, щоб задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість.

У 2024-2025 навчальному році організована робота наступних гуртків:

№ з/п	Найменування гуртка (відділення, секції)	Графік роботи	Кількість груп	Кількість дітей	Керівник гуртка
1	«Весела аеробіка»	щопонеділка	1	14	Швець М.В., інструктор з фізкультури
2	«Рюкзачок»	щовівторка	1	18	Біленко І.С. - вихователь групи «Барвінок» ст.д/в
3	«Театральний вернісаж»	щосереда	1	18	Мединцева Ю.В. вихователь групи «Калинка» ст.д/в
4	«Джерельце» (вокальний)	щопонеділка	1	12	Рудь І.О., керівник музичний
5	«Мовні перлини» (виразного читання)	щовівторка	1	15	Савостьян О.А. вихователь групи «Веселка» сер.д/в
6	«Лего-цеглинки»	щопонеділка	1	12	Марушенко К.С.- вихователь групи «Сонечко» ст.д/в
	ВСЬОГО		6	89	

Розділ І. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Освітній процес у закладі будується за відповідним програмно-методичним забезпеченням та представляє єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вищезазначених освітніх програм та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності».

Гранично допустиме навчальне навантаження на дитину у закладі різних типів та форми власності

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять на тиждень по віковим групам				
	Раннього віку (від 1 до 2 років)	Перша молодша (від 2 до 3 років)	Друга молодша (від 3 до 4 років)	Середня (від 4 до 5 років)	Старша (від 5 до 6 (7) років)
Ознайомлення із соціумом	1	1	2	2	3
Ознайомлення із природним довкіллям	1	1	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна та інша)	3	4	4	5	5
Сенсорний розвиток	2	2	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	-	-	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	2	3	3	3
*Здоров'я та фізичний розвиток	2	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	9	10	11	12	15
Додаткові освітні послуги за вибором батьків	-	-	3	4	5
Максимальна кількість занять на	9	10	14	16	20

тиждень					
**Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	1,3	1,4	3,5	5,3	8,3

Зміст освітнього процесу в закладі у 2024/2025 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх напрямів Базового компонента:

Освітній напрям

Зміст освітнього процесу

Особистість дитини

Рухова компетентність. Має сформовані життєво необхідні рухові уміння та навички, розвинені фізичні якості, достатній руховий досвід, який дозволяє застосовувати адекватні фізичні зусилля відповідно до ситуації. Володіє власним тілом, свідомо реагує на елементарні потреби організму, витримує відповідно до віку фізичне навантаження. Виявляє вольові зусилля у руховій діяльності, координує рухи, уміє орієнтуватися в просторі. Здатна самотійно застосовувати руховий досвід у повсякденному житті, оцінює і регулює можливості власного тіла. Володіє основними рухами (ходьба, біг, стрибки, лазіння, метання). Виконує з різних вихідних положень вправи на предметах, з предметами та без них. Володіє елементарними навичками загартування та особистої гігієни. Прагне бути охайною. Самостійно виконує основні гігієнічні процедури. Без нагадування дорослого користується основними гігієнічними засобами та предметами догляду за тілом. Намагається контролювати власну поставу; усвідомлює вплив постави на здоров'я, естетику рухів; виконує комплекс вправ для запобігання порушенням постави та плоскостопості. Здоров'язбережувальна компетентність. Навички: дотримується правил здоров'язбережувальної поведінки. Повідомляє дорослому про погане самопочуття, під його керівництвом виконує необхідні лікувально-профілактичні процедури. Уміє оцінювати

поведінку власну та інших людей щодо дотримання здорового способу життя. Бере участь в оздоровчих та фізкультурно-розвивальних заходах. Дитина демонструє здатність скористатися номером телефону основної служби допомоги (пожежна, медична, поліція). Володіє навичками безпечної поведінки при агресивному поводженні однолітків, інших дітей або дорослих.

Особистісна компетентність. Навички: характеризує себе як він / вона, а в майбутньому чоловік / жінка. Прагне досягати поставленої мети особистої діяльності. Має навички обходитися своїми силами, самостійно в знайомих ситуаціях. За необхідності вміє звертатися по допомогу. Здатна встановлювати причинно – наслідкові та смислові зв'язки між подіями життя, своїми переживаннями. Адекватно реагує на різні життєві ситуації, управляє собою, намагаючись стримувати негативні емоції, співвідносить характер емоційної поведінки з її наслідками для інших. Передбачає результати своєї діяльності, знає їхнє значення для себе і тих, хто поряд, усвідомлює свою відповідальність за її вчинене. Виявляє самоповагу (Я — хороша / хороший), повагу до інших (інші також хороші), власну гідність.

Соціально-громадянська компетентність

Ідентифікує себе та діє відповідно до соціальної ролі: донька / син, брат / сестра, онука / онук, друг / подруга тощо; демонструє елементарні навички емоційної саморегуляції, виражає почуття за допомогою слів, міміки, жестів; пояснює причину своїх емоцій, усвідомлює те, що інші люди переживають різні емоційні стани, їм буває радісно, боляче, образливо тощо. Звертається по допомогу до однолітків та знайомих та/або надає її, вміє отримувати задоволення від надання допомоги іншим. Дотримується соціальних правил та норм поведінки, домовленостей у щоденній життєдіяльності; бере участь у визначенні та прийнятті правил співжиття в родині, групі закладу дошкільної освіти, колі друзів. Уміє порозумітися, домовитись з іншими в конфліктних ситуаціях, вживає у спілкуванні з дорослими й однолітками ввічливі слова. Пропонує ідеї для гри, долучається до різних видів діяльності, бере

Дитина в соціумі

участь у прийнятті рішень щодо особистих питань та життя колективу. На рівні можливостей дошкільного віку визнає цінності демократії (готовність брати на себе відповідальність, вміння висловлювати власну думку та приймати думку іншого, вміння розв'язувати конфлікти шляхом діалогу; вміння слухати й спостерігати).

Природничо-екологічна компетентність

Дитина виявляє здатність спостерігати за природними об'єктами та явищами планети Земля та видимими об'єктами Космосу; спроможна класифікувати та групувати природні об'єкти рослинного й тваринного світу за характерними ознаками; здатна самотійночи з незначною допомогою дорослого проводити нескладні досліді з пізнання властивостей об'єктів природи, спостерігати за явищами природи та помічати зміни у стані природи й погоди, оцінювати метеорологічні явища (температура повітря, вітер, опади тощо); здатна до адекватної поведінки на основі оцінки природних явищ та стану погоди. Здатна з допомогою дорослого вирощувати рослини, доглядати за домашніми улюбленицями та піклуватись про них; демонструє дотримання правил природодоцільної поведінки, навички бережливого ставлення до ресурсів; відгукується на пропозиції дорослого зберігати й покращувати природне довкілля чи надавати допомогу живим об'єктам природи.

Дитина в природному довкіллі

Навички, орієнтовані на сталий розвиток. Може пояснити на елементарному рівні необхідність сталого способу власного життя, свідомо обирає дії, спрямовані на зміцнення власного здоров'я, виявляє відчуття особистої причетності до збереження ресурсів планети і власної країни. Здатна пояснити, чому потрібно економно витрачати воду, папір, електроенергію, як це пов'язано зі збереженням лісових, водних запасів планети, клімату; демонструє навички розумного споживання енергії, паперу та води. Здатна не лише усвідомлювати важливість правил у суспільному житті, смисл конкретного правила, а й уміти пояснити іншому, чому варто вчиняти так, а не інакше. Володіє і доречно вживає слова із широкої палітри мовних формул, необхідних для обслуговування різних ситуацій

(вітальні слова, слова-звертання, прохання чи пропозиція допомоги, дякування, вибачення тощо); виявляє доброзичливе ставлення до людей, які її оточують.

Мовленнєва компетентність

Мовлення дитини

Ефективно спілкується рідною мовою, свідомо намагається говорити виразно і правильно, чітко промовляючи звуки і слова відповідно до орфоепічних норм української мови; регулює дихання і темп у процесі мовлення; володіє силою, висотою, тембром голосу, володіє вербальними і невербальними засобами виразності. Виявляє навички звукового аналізу простих слів. Вживає всі частини мови, граматичні категорії, різні за складністю типи речень; володіє елементарними навичками корекції та самокорекції мовлення; узгоджує слова у словосполученнях і реченнях згідно з мовними нормами (рід, число, відмінок, дієвідміна, клична форма тощо). Ініціює і підтримує розпочату розмову в різних ситуаціях спілкування, відповідає на запитання співрозмовника і звертається із запитаннями, орієнтується в ситуації спілкування, вживає відповідні мовні і немовні засоби для вирішення комунікативних завдань; дотримується правил мовленнєвої поведінки та мовленнєвого етикету. Складає різні види розповідей: описові, сюжетні, творчі (розповідіповідомлення, роздуми, пояснення, етюди), переказує художні тексти, складає за планом вихователя і самостійно казки і різні види творчих розповідей; розповідає про події із власного життя, за змістом картини, художніх творів, на запропоновану тему, за ігровою та уявлюваною ситуаціями, за результатами спостережень та власної діяльності; самостійно розповідає знайомі казки, переказує зміст художніх творів, користується пояснювальним мовленням (пояснити хід наступної гри, майбутній сюжет малюнка, аплікації, виробу); планує, пояснює і регулює свої дії; імпровізує, розмірковує про предмети, явища, події, друзів; робить елементарні узагальнення, висновки; висловлює зв'язні самостійні оцінні судження стосовно різних явищ, подій, поведінки людей, героїв художніх творів. Виявляє здатність до словесної творчості у різних видах мовленнєвої діяльності. Комунікативна компетентність Вільно й

невимушено вступає в розмову з дітьми і дорослими, використовуючи різні форми звертання та репліки; виявляє ініціативу в спілкуванні, будує різні типи діалогу між двома-чотирма дітьми; виявляє здатність домовлятися («Нумо так...»), звертатися по допомогу («Допоможіть мені, будь ласка»), пропонувати допомогу («Я можу вам допомогти»); використовує різні вербальні та невербальні засоби для привітання, висловлення подяки тощо; володіє різними формами мовленнєвих висловлювань (питання, зустрічне питання, згода, уточнення, заперечення, сумнів, прохання, вимога, ігрова вимога, дозвіл, порада, відмова, спонукання, задоволення, здивування, вдячність, жаль, невдоволення, вдячність, пояснення, міркування, доказ та ін.) відповідно до різних ситуацій спілкування з дорослими та однолітками. Може проаналізувати та пояснити причини виникнення суперечливих чи конфліктних ситуацій, виявляє суперечності (невідповідності) та аргументи «за» і «проти», висуває версії можливого розгортання подій («Що б сталося, якби.?»), «Слід вчинити так., тому що...» та ін). Бере участь у перемовинах. Тримається в діалозі невимушено, розмовляє тактовно.

Художньо-мовленнєва компетентність Підтримує бесіду про зміст, ідею, характери та вчинки героїв твору, відповідає на запитання дорослого, висловлює свої враження, переживання, оцінно-етичні судження стосовно персонажів, співвідносить оцінки літературних героїв з власною поведінкою, реальними подіями; переповідає відомі казки, оповідання; усвідомлює та пояснює зміст прислів'їв, приказок, доречно використовує їх у мовленні, відгадує описові загадки; інтонаційно передає різні почуття при виконанні літературних творів; відтворює в мовленні образні вислови з художнього тексту; чітко промовляє скоромовки, чистомовки, прислів'я та приказки; бере участь у мовних іграх. На основі засвоєного зразка складає невеличкі розповіді, казкові історії за змістом скоромовок, прислів'їв, власні описові та порівняльні загадки, лічилки, колісанки; придумує іншу кінцівку літературного твору, доповнює текст казки, оповідання додатковими епізодами

Мистецько-творча компетентність

Дитина в світі мистецтва

Пов'язує яскравість образу, зміст твору з кольорами, композицією, формою; звуками, ритмами, динамікою, темпом, рухами; мімікою, жестами, римами, монологами, діалогами. Здатна розрізнити основні жанри живопису (портрет, пейзаж, натюрморт, казковий, анімалістичний), музики (вокальні, інструментальні), вистави різних театрів (ляльковий, музичний). Знаходить просту аналогію між життям і змістом твору, використовує здатність споглядати і услуховуватися в довкілля для бачення краси у побуті та мистецтві, набувати художньо-продуктивного досвіду мистецької діяльності. Володіє доступними техніками та відображає ними життєві враження та почуття. Виявляє вміння використовувати техніки художньопродуктивної та декоративно-ужиткової діяльності, експериментує з зображувальними матеріалами, створює художні образи. Має найпростіші навички виконавської культури (декламує, передає рухами характерні ознаки персонажу) та культури глядача (володіє елементарною культурою поведінки під час свят, концертів в освітніх та мистецьких закладах). Має домірні вікові навички співу, слухання музики, музично – ритмічних рухів, гри на дитячих музичних інструментах. Виявляє музикальність, уміння передавати настрій, емоції, почуття в музично – руховій і пісенній творчості, музикуванні та музичній грі. Виявляє навички образного мовлення, акторські здібності. Запам'ятовує сюжетну послідовність спектаклю, своєчасно включається в театралізовані дії. Ідентифікує почуття та вчинки персонажів із власними. Використовує побутові речі як атрибути театралізованої діяльності. Співпрацює з дітьми, зокрема з особливими освітніми потребами, й дорослими заради спільного успіху під час мистецької діяльності — художньо-продуктивної, музичної, театралізованої, розваг, свят. Відгукується на пропозиції щодо оздоблення інтер'єру (на свята), долучається до дорослих під час декорування приміщення. Виявляє елементи естетичного смаку та підтримує естетичні прояви у побуті (доцільність вибору одягу до ситуації, культура прийому їжі, сну, відпочинку та праці, культура поведінки й дотримання елементарних правил етикету під час святкування). Демонструє за власним бажанням досвід мистецьких дій

у самостійній художній діяльності. Виявляє елементарні навички рефлексії — обмірковує з іншими свій мистецький досвід, враження, ставлення до мистецької діяльності. формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, 16 формування елементарних трудових, технологічних та художньо — продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.

Ігрова компетентність

Ініціює організацію ігор з іншими дітьми за власним вибором. Самостійно обирає тему для гри, моделює явища реального життя, розвиває сюжет на основі досвіду та знань, прикладах дорослих, з літературних творів і казок, дотримується правил рольової взаємодії (узгодження, рівності, управління тощо). Разом з іншими дітьми облаштовує ігрове середовище та самостійно чи з незначною допомогою розподіляє ролі. Дотримується правил гри до її закінчення та стежить, щоб усі учасники їх виконували. Уміє підпорядковувати власні дії ігровим задумам, приймати пропозиції інших дітей та узгоджувати їх з усіма учасниками ігрового процесу, використовувати в іграх різні іграшки відповідно до її змісту або предметизамінники; конструювати ігрове поле за допомогою різних предметів та матеріалів згідно з темою. Уміє налагоджувати партнерські стосунки завдяки діалогічному спілкуванню на основі ігрового задуму, рольової взаємодії або особистих уподобань, проявляє товариськість, толерантність, зважає на думку інших, стримує агресивні прояви, конструктивно розв'язує конфлікти, радіє спільному успіху, дотримується норм та етикету спілкування, висловлює у делікатній формі

Гра дитини

своє непогодження з пропозиціями ровесника, його діями із розподілу ролей, іграшок, обов'язків. Адекватно оцінює результати власних дій та дій товаришів по команді, виявляє взаємну прихильність, надає перевагу грі як провідній діяльності; використовує власний досвід для створення ігор; здатна гратися сама та з однолітками, виявляє вміння залучити до гри партнерів; намагається творчо розвивати сюжет або придумувати ігри.

**Предметно-практична,
компетентність**

технологічна

**Дитина в сенсорно-
пізнавальному просторі**

Володіє видами предметно-практичної діяльності: конструювання (з будівельного матеріалу, з паперу (оригамі, паперопластика), з природного матеріалу, з деталей конструкторів тощо), наочне моделювання (конструкцій, моделей, наприклад, часу: ранок-день-вечір-ніч, пір року: зима-весна-літо-осінь тощо), проєктування, технічної творчості (створення конструкцій, споруд, технічних елементів). Вміє визначати мету, прогнозувати кінцевий результат, планувати послідовність дій, узгоджувати власні дії з діями партнерів. Демонструє сформованість умінь розглядати конструкції, виокремлювати їхні основні складові, співвідносити за розмірами, формами, розташуванням, аналізувати та оцінювати результат своєї роботи та роботи однолітків, вносити корективи, виправляти помилки. Турботливо ставиться до рукотворних виробів. Вміє використовувати зразки та намагається додати самостійні знахідки та рішення у створенні виробів, проявляє просторі 17 фантазії, винахідливість, імпровізує, використовуючи наявні ресурси, альтернативно застосовує предмети та матеріали, зважаючи на їхні властивості, генерує ідеї та заохочує товаришів бажанням їх реалізувати, прагне довести розпочату справу до логічного завершення. Виокремлює потрібну інформацію про об'єкти довкілля з малюнку, плану, моделі, схеми, порівнює різні моделі одного й того ж самого об'єкта. Долучається до рукоділля (handmade) з різними матеріалами з метою удосконалення навколишнього життєвого простору. Сенсорно-пізнавальна, логіко-математична, дослідницька компетентність Встановлює залежності

між числами натурального ряду, величинами, просторовими ознаками; володіє основними одиницями вимірювання часу, величини. Здатна спрямовувати сенсорні процеси відчуття, сприйняття, увагу на пізнання об'єктів довкілля; диференціювати сенсорні еталони за ознаками форми, величини, кольору, просторового розташування; здатна за допомогою власної сенсорної системи досліджувати предмети й об'єкти дійсного світу, виявляти в них спільне і відмінне; використовувати різні способи обстеження, раціональні прийоми порівняння, набуті у процесі взаємодії з дорослими і однолітками; доцільно, усвідомлено використовувати елементарні математичні знання в знайомих та нових пізнавальних ситуаціях; знаходити різні варіанти розв'язання логіко – математичних завдань; аналізувати, узагальнювати, класифікувати, групувати предмети, об'єкти за ознаками форми, величини, кількості, кольору, здійснювати серіацію, елементарне кодування властивостей та якостей предметів, об'єктів за допомогою символічних позначень; робити висновки та узагальнення, самостійно виправляти помилки, оцінювати результати власної роботи, наполегливо досягати кінцевої мети у розв'язанні логіко-математичних, пошуково-дослідницьких завдань.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми напрямками Базового компонента та комплексними і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку); руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній; сенсорно-пізнавальній; мовленнєвій; трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію.

На кінець навчального року формується модель випускника кожної групи.

Рівень сформованості компетентностей різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми раннього та дошкільного віку, отримання антропометричних даних та встановлення рівня нервово-психічного розвитку дітей раннього віку в процесі спостереження за життєдіяльністю дітей. Використовуватимуться моделі

виконання моніторингових досліджень: «Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти» Н.М.Шапавал, В.О.Левченко.

Для оцінювання готовності дітей старшого дошкільного віку до навчання у школі використовувати інструментарій оцінювання готовності дитини старшого дошкільного віку до навчання в умовах реформування української школи. Модель випускника кожної вікової групи:

Ранній вік. Діти володіють природними видами рухів. Мають знання про гігієну тіла, сформовані елементарні навички самообслуговування. Слухають та розуміють мову дорослого, прагнуть користуватися мовленням у спілкуванні з дорослим та іншими дітьми. Орієнтуються у найближчому просторі (в кімнаті, ігровому майданчику), розуміють поняття «вгорі, внизу, вперед, назад», орієнтуються у просторових відношеннях, розвинута допитливість («Що це? Чому?»). Виявляють інтерес до предметного світу. Активно пізнають навколишній світ в процесі предметної діяльності, розрізняють та називають доступні для сприйняття об'єкти та явища природи. Порівнюють предмети за кількістю «один», «багато», кольором (зелений, жовтий, червоний, синій, чорний, білий), формою, величиною, називають дії словами, виконують доручення дорослого. Володіють елементарними навичками продуктивних видів діяльності: малювання, ліплення, конструювання. 13 Формуються навички сприймання різних видів музичної діяльності, цікавляться книжками, уміють обережно з ними поводитися. Пробують взаємодіяти у грі з партнером, розрізняють емоції радості та смутку. Спостерігається початок кризи трьох років (підвищується емоційна вразливість і чутливість до оцінок власних досягнень з боку дорослого, з'являється гордість за ці досягнення, підвищується самооцінка). Самостверджується у предметній діяльності через ігрові дії та спілкування з дорослими та однолітками.

Молодший дошкільний вік. Відбувається «Криза трьох років», формується система внутрішнього «Я». Дитина утримує увагу 7 – 8 хвилин, виконує розумові операції: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення. Свідомо виконує дії у грі малюванні, ліпленні, конструюванні, володіє елементарними навичками сюжетно – рольової гри. Поведінка дитини є мимовільною, дії і вчинки ситуативні, властиве відчуття безпеки довірливого та активного ставлення до навколишнього світу, розвивається прагнення бути активним, засвоює норми і правила поведінки «можна, треба, не можна». Засвоює гендерні ролі: дівчинка – жінка, а хлопчик – чоловік, володіє передумовами самообслуговування – самостійно їсти, вдягатися, роздягатися, мити руки, користуватися носовою хусткою, рушником. Виявляє високу потребу в русі, активність при виконанні фізичних вправ. Має сформовані основні сенсорні еталони – знає кольори червоний, жовтий, синій, зелений, оранжевий, фіолетовий, чорний, білий, знає форми предметів: круг, овал, квадрат, прямокутник, трикутник, знає про предмети найближчого оточення. Розвинута рольова поведінка, володіє здатністю наслідувати дії, які їй показують. Головним засобом спілкування є мовлення – словник складається з слів, що позначають предмети, іграшки, близьких людей, висловлюється у 2 – 3 реченнях, використовує складні речення.

Формується інтерес до книги та літературних персонажів. Володіє навичками елементарної трудової та музично – мистецької діяльності.

Середній дошкільний вік. Підвищена пізнавальна активність, виникає інтерес до спілкування з іншими дітьми та дорослими, рефлексує свої вчинки, ускладнює сюжетно – рольові ігри новим змістом. Оперує уявленням, узагальнює властивості предметів, зв'язків і відносин між предметами та подіями має підвищений інтерес до устрою речей, явищ, подій. Володіє нормами ввічливості «Спасибі, будь ласка, добрий день, дякую», саморегуляцією поведінки, намагається дотримуватись норм і правил. Має добре засвоєний алгоритм самообслуговування: вмивання, одягання, купання, прибирання приміщення, рівень культурно – гігієнічних навичок. Дитину хвилює тема збереження свого здоров'я, диференціює увагу 14 про власну гендерну належність. Добре засвоює сенсорні еталони (кольори орієнтування у геометричних формах, відношення величин). Активно прагне до інтелектуального спілкування в питаннях «Чому? Навіщо? Для чого?», прагне отримати нову інформацію, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, спілкування переплітається з іншими видами діяльності. Знає правила мовного етикету: вітання, прохання, співпереживання, співчуття. Правильно вимовляє звуки рідної мови. В мовленні з'являються прийоми художнього мовлення, мовлення зв'язне і послідовне, переказує короткі твори, розповіді, описує іграшки, ілюстрації, відповідає на запитання, пояснює вчинки героїв. Пам'ять чітка, легко вивчає напам'ять вір. Розвиваються компоненти дитячої праці, музично – художньої та продуктивної діяльності.

Старший дошкільний вік Спілкування ситуативно – особистісне, передбачає результати діяльності. Функція мовлення активна, вживає точні слова для позначення моральних понять «хороший – поганий», «добрий – злий», «важливий», «дбайливий» тощо. В поведінці відбуваються якісні зміни: формується саморегуляція; дотримується правил та норм поведінки, усвідомлює загальноприйняті норми і правила. Розвинуті наступні психічні якості: уявлення активне, розширюється і поглиблюється увага мимовільна і довільна, пам'ять стійка, здатна утримувати великий обсяг інформації, мислення наочно – образне, прогностичне, уява – продуктивна. Правильно вимовляє всі звуки, вільно використовує засоби інтонації, словник активний. Моторика здатна до освоєння складних рухів. Добре знає сенсорні еталони: основні кольори – з відтінками, геометричні фігури та їх відмінності, зіставляє величину предметів, гарно орієнтується в просторі, часі. Активно розвивається планування і самооцінювання трудової діяльності, швидко освоює різні види художньої праці. Сприймання емоційно - естетичне до засобів літературного та музичного мистецтв, продуктивна діяльність відображає задумане. Сформований позитивний образ «Я», створена база особистісної культури дитини, активність у всіх сферах життєдіяльності. Переходить від репродуктивної до продуктивно – творчої діяльності. Сформовані загально-навчальні уміння: розуміє мету, яка стоїть, планує і виконує необхідні дії, контролює та оцінює свої результати. Сформоване відповідальне ставлення до життя, що є основою активної громадянської позиції.

РОЗДІЛ II. ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ, ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти в закладі визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою, яка сформована на державному рівні і є обов'язковою.

Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти за освітніми напрямками: «Особистість дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Дитина в природному довкіллі», «Гра дитини», «Дитина в соціумі», «Мовлення дитини», «Дитина у світі мистецтва». У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх напрямів, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якого з освітніх напрямів порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі. Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх напрямів, що включені до інваріантної частини дає змогу щасливе проживання дитиною дошкільного дитинства як передумови її повноцінного розвитку та подальшої самореалізації у житті, забезпечує належний рівень соціально особистісного розвитку дітей дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх напрямів Базового компоненту забезпечується та відображається у блочно-тематичному плануванні освітнього процесу.

З метою підвищення якості освітнього процесу у 2024/2025 навчальному році в ЗДО застосовуватимуться інноваційні педагогічні технології, а саме:

№ з/п	Інноваційні, освітні педагогічні технології	ІІІ педагога вікова група
1	Система Кольоротерапія, впровадження лего – технології,	Михайленко В.А., - вихователі груп раннього віку
2	Система музичного виховання К.Орфа	Рудь І.О., музичний керівник
3	Палички Кюїзенера	Самарай Т.В. вихователь старшого дошкільного віку
4	Здоров'язберезувальна технологія «Су – джок» (для корекції мовлення), впровадження лего – технології.	Кириченко Н.І. вихователь ст. д/в
5	ТРВЗ	Колесник Л.О., вихователь старшого дошкільного віку
6	«Методика використання коректурних карт»	Бабій Н.А., вихователь старшого дошкільного віку

	Н. Гавриш, мнемо таблиці, впровадження інноваційної лего – технології.	
7	Біоенергопластика Н.С. Жукова, Є.М. Мастюкова, Т.В. Філігова, Р.І. Белякова, М.О. Ричкова	Нікітченко В.А. вчитель – логопед
8	Гудзикотерапія С.Л. Рубінштейн, впровадження лего – технології.	Мединцева Ю.В., вихователь ст. д/в
9	Мнемотехніка С.Л. Рубінштейн, А.М. Леушина, Л.В. Ельконіна, Л.С. Виготський	Савостьян О.А. – вихователь сер. д/в
10	Фітболгімнастика, смарт - зарядка з лего.	Швець М.В., інструктор з фізкультури

РОЗДІЛ III. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітня діяльність з дошкільниками здійснюється не лише на спеціально організованих заняттях, а й у повсякденному житті, у різноманітних активностях, за допомогою форм організації навчального процесу. У закладі дошкільної освіти використовують фронтальні, групові, індивідуально-групові, індивідуальні форми організації навчання.

Організоване навчання у формі занять проводиться, починаючи з 3-го року життя. Тривалість занять становить:

- у групі раннього віку – не більше 10 хвилин;
- у молодшій групі – не більше 15 хвилин;
- у середній групі – 20 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

За дидактичними цілями у всіх вікових групах організовуються такі види занять:

заняття із засвоєння дітьми нових знань;

заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;

контрольні заняття.

Тривалість перерв між заняттями становить не менше 10 хвилин. Тривалість інтегрованого заняття може дещо збільшуватись за рахунок постійної зміни різних видів дитячої діяльності (на 5, 10, 15 хвилин відповідно в молодшій, середній, старшій групах), проте інтегроване заняття може замінити всі інші, крім занять з фізичної культури та музичну діяльність. Тобто щодня можна проводити одне інтегроване заняття, закріплюючи набуті дітьми знання і вміння в різних видах дитячої діяльності упродовж дня. При цьому тривалість

статичного навантаження у положенні сидючи на одне заняття не повинна перевищувати для дітей молодших груп — 15 хвилин, середніх — 20 хвилин, старших — 25 хвилин. Не дозволено вимагати від дітей виконання домашніх завдань.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);
- оздоровчих заходів з використанням арт-терапевтичних технологій.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться з дворічного віку. Тривалість занять для дітей наступна:

- у віці від 2 до 3 років – 15 хвилин;
- від 3 до 4 років - до 20 хвилин;
- від 4 до 5 років – 20-25 хвилин;
- від 5 до 6 (7) років – 25-30 хвилин.

Освітня діяльність у групах 9 годинного перебування планується як у I так і в II половині дня відповідно до розподілу організованих видів діяльності за освітніми напрямками Базового компонента дошкільної освіти.

У II половині дня плануються види діяльності з трудової, художньо-мовленнєвої, пошуково-дослідницької ігрової діяльності, інтелектуальної та розвивальної ігрової діяльності, вечори розваг, проведення гурткової роботи (у I і II половину дня). Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку і індивідуальних особливостей дітей.

Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються навчальні видання, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в закладах дошкільної освіти у 2024/2025 навчальному році.

Планування роботи

При організації роботи ЗДО «Сонечко» всі працівники керуються планом роботи закладу на 2024-2025 навчальний рік, який розглядається, схвалюється колегіальним органом та затверджується директором на засіданні педагогічної ради.

Форма планування освітньої діяльності – за освітніми лініями, Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти).

Вихователі планують роботу з дітьми використовуючи 2 види планів: перспективний та календарний. Кожна група планує роботу з дітьми враховуючи їх вікові особливості та завдання програми розвитку дитини від народження до шести років «Я у Світі».

Перспективний план розробляється на 1 місяць наперед. В ньому зазначається:

- тематично – блочне планування;
- комплекси вправ ранкової гімнастики;
- орієнтовний розподіл занять на тиждень;
- робота з батьками на місяць;
- потижневий розподіл форм та методів роботи з дітьми за освітніми лініями (при плануванні визначаються теми днів згідно з темою тижня);
- примітка для зазначення змін у плануванні тощо.

Перспективні плани ЗДО «Сонечко» мають систему умовних позначок для зручності планування, які зазначені на зворотному боці плану.

Календарні плани складаються вихователями на свою зміну. У цих планах зазначаються:

- тема блоку / тижня / дня;
- дата;
- I половина дня;
- II половина дня
- форми роботи та методи роботи визначені перспективним планом роботи у поширеному вигляді в порядку проведення.

Керівник музичний планує роботу за перспективно-календарним планом, в якому містяться дата, вид заняття, види музичної діяльності на занятті, етапи вивчення музичного репертуару. Кожна група має власний план музичного розвитку дітей. Плани складаються музичним керівником на місяць вперед.

Інструктор з фізкультури планує роботу за декількома планами:

- перспективним, в якому зазначено всі основні рухи, якими повинні оволодіти діти за рік з визначеними термінами їх вивчення, розвитку та вдосконалення;
- перспективним, в якому зазначено всі рухливі ігри, які будуть використовуватися протягом року для конкретної групи із зазначенням термінами використання;

Ці плани складаються інструктором з фізкультури на рік.

- календарним, в якому міститься конспект заняття у формі таблиці, що визначає послідовність фізичної діяльності на занятті з визначеними термінами роботи над конкретним рухом, грою тощо. Ці плани складаються інструктором з фізичної культури на місяць вперед.

Форма написання планів затверджено педагогічною радою від 30.08.2024 № 1.

Керівник музичний та інструктор з фізкультури складають перспективні плани свят та розваг на рік, які затверджуються директором закладу, схвалюється педагогічною радою.

Плани роботи вихователів, перспективно-календарний план музичних керівників, календарний план фізичного розвитку погоджується вихователем-методистом кожного місяця.

РОЗДІЛ IV. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Відповідно частини 3 ст. 41 Закону України «Про освіту» у закладі дошкільної освіти розроблено Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (схвалено педагогічною радою закладу (протокол №1 від 31.08.2021 року).

Внутрішня система забезпечення якості освіти закладу включає:

- критерії, правила та процедури оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі освіти;
- політики та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада закладу дошкільної освіти формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності. До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти: постійне та послідовне підвищення якості освіти, показників освітньої діяльності та освітніх процесів у закладі дошкільної освіти.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

1. Визначення пріоритетних напрямів та показників для оцінювання освітньої діяльності, управлінських процесів у закладі дошкільної освіти.
2. Здійснення моніторингу показників освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі та оцінка їх динаміки.
3. Визначення шляхів підвищення якості освіти за результатами оцінювання показників освітньої діяльності та освітніх процесів.

4.Надання допомоги учасникам освітнього процесу щодо підвищення якості освіти.

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО визначено:

- відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 №54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти».

Моніторингове дослідження рівня компетентності дітей дошкільного віку у закладі здійснюється відповідно до вимог Базового компоненту дошкільної освіти (Методичний посібник «Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти» За загальною редакцією Н.М.Шаповал, О.М.Кулик, Т.В.Киричук).

Оцінювання рівня розвитку дітей проводиться 2 рази на рік (I та II півріччя): 1-е оцінювання – жовтень, 2-е оцінювання – травень.